

VÝSTRAHA PRE DRUHÚ GENERÁCIU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

4 Moj 26-32; Rim 5

ZÁKLADNÝ VERŠ

Počuj, Izrael, Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný. Milovať budeš Hospodina, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou. 5 Moj 6,4.5

Božie slovo sa splnilo. Spurná generácia, ktorá nechcela vojsť do zaslúbenej krajiny, do nej nevošla. Teraz Hospodin priviedol k hraniciam tejto zeme novú generáciu. Mojžišovi a veľkňazovi Eleazárovi prikázal spočítať mužov starších ako dvadsaťročných, „všetkých bojaschopných v Izraeli“. (26,2) Je zaujímavé, že celkový počet týchto mužov bol 601 730 (v. 51), čo je takmer toľko, koľko ich bolo pri prvom sčítaní pred 40 rokmi – 603 550. (2 Moj 2,32) Napriek rozsudku, ktorý Boh vyriekol nad týmto národom (prvá generácia vyhynie – okrem Józua a Kálefa), Boh ich veľmi rozmnožil. Zástupy Izraela zhromaždené na moábskych stepiach boli také veľké, ako keď žila prvá generácia.

Zostáva však veľa otázok: Bola nová generácia, ktorá znášala dôsledky chybných rozhodnutí svojich rodičov, pripravená poučiť sa z týchto chýb a poslúchať Hospodina? Boli pripravení prevziať zodpovednosť, ktorá im bola zverená? Čo sa mali naučiť a čo sa od nich máme naučiť my?

ROZDELENIE KRAJINY

Po fiasku v Šittíme sa konalo sčítanie mužov starších ako 20 rokov. (4 Moj 26,1-4) Až na niekoľko zvláštnych výnimiek (v. 64.65), staršia generácia vymrela a na ich miesto nastúpila nová.

❓ Aké dôvody viedli k sčítaniu ľudu? Prečo to bolo dôležité? 4 Moj 26,52-56

Keď druhá generácia dobyla krajinu, bolo potrebné spravodlivo ju rozdeliť. Inak sa táto otázka mohla stať zdrojom nedorozumení a bojov. Našťastie, Mojžiš ešte žil a celú túto dôležitú záležitosť mohol sám riadiť. Čítame, že pokolenia s väčším počtom členov dostali väčšie územie; s menším počtom menšie územie. Existoval spravodlivejší spôsob ako bol tento?

❓ O akom dôležitom princípe čítame v 4 Moj 27,1-11?

Kľúčovým prvkom je v tomto prípade posvätnosť rodiny, najmä keď ide o vlastníctvo a dedičské práva. Je zrejmé, že platilo pravidlo, že majetok mal zostať – pokiaľ možno – vo vlastníctve rodiny. Pôda bola „dedičstvom“, preto patrila rodine.

Ako vidíme, nešlo o jednorazovú záležitosť. Ženy, o ktorých sa píše v uvedenom príbehu, mali vieru a odvahu prísť za Mojžišom a riešiť vec na základe spravodlivosti. Hospodin zriadil „právne ustanovenie“ (27,11), ktoré malo platiť pre budúce generácie a chrániť ženy, ktoré sa mohli ocitnúť v podobnej situácii.

❓ Veľmi ľahko sa môže stať, že veci, ako napr. majetok, nás tak ovládnu, že zabudneme na základné kresťanské princípy. Ako sa chrániť pred tým, aby naše túžby po veciach nezničili náš vzťah k Bohu a našim blíznym?

NÁSTUPCA

Po toľkých rokoch na púšti mali Izraeliti čoskoro vojsť do zaslúbenej zeme. Vyrástla nová generácia, a tá mala onedlho zdediť krajinu, ktorá bola prvýkrát sľúbená pred mnohými stáročiami Abrahámovi. (1 Moj 17,8) Napriek mnohým prekážkam, vzburám, reptaniu ľudu a nedostatku viery, Boh chcel splniť svoje slovo. A splnil ho pri ďalšej generácii.

❓ Prečítaj si 4 Moj 27,12-23 a odpovedz na nasledujúce otázky:

Vo verši 12 čítame, že Hospodin hovorí o krajine, ktorú „dal“ (minulý čas) Izraelitom, aj keď v nej ešte neboli. Čo nám to hovorí o Božích zaslúbeniach?

Ked' Hospodin Mojžišovi opäť pripomenul, že pre svoj hriech nemôže vojsť do zaslúbenej krajiny, ako Mojžiš zareagoval? Na čom mu najviac záležalo? Čo nám to hovorí o Mojžišovom charaktere?

Prečo bolo dôležité, aby Józua dostal poverenie pred celým spoločenstvom?

Mojžiš mal zanedlho zomrieť. Svoje poslanie splnil. Poverenie teraz dostal Józua, Mojžišov nástupca. Je zaujímavé, že to nebol jeden z Mojžišových synov, ale niekto, kto sa dokázal v službe. Józua vybral Boh, nie Mojžiš ani spoločenstvo Izraelitov. Z textu tiež vyplýva, že podobne ako Mojžiš, aj Józua mal byť vedený len Bohom. To znamená, že okrem písaných zákonov a nariadení mal hľadať Božiu vôľou prostredníctvom obradu „urím“. (v. 21)

❓ Ako často sa úprimne modlíš k Bohu, keď stojíš pred dôležitým rozhodnutím? Na základe čoho sa rozhoduješ, ak nehľadáš Božiu vôľu?

OBNOVA OBETNÉHO SYSTÉMU

V čase, keď Hospodin počutelne predniesol z hory Sinaj Desatoro (2 Moj 20) a nariadil postaviť svätyňu (2 Moj 25), druhá generácia Izraelitov boli ešte deti. Boh sa rozhodol znovu potvrdiť platnosť obetného systému a zopakovať ho tejto novej generácii dnes už dospelých ľudí.

V 4 Moj 28,1-8 čítame o každodennej alebo ustavičnej obeti baránka ráno a večer. Bolo to zariadené tak, že oheň pod rannou obeťou horel nepretržite od rána až do večera, a pod večernou obeťou od večera až do rána. (3 Moj 6,9.13; 6,2.6 SEP) Táto denná (alebo aj ustavičná) obeť bola stredobodom obradov vo svätyni. Predstavovala myšlienku, že Božie odpustenie a prijatie prostredníctvom Vykupiteľa predstaveného v obeti je nám k dispozícii nepretržite.

❓ Prečítaj si Rim 5. Čo nám tento text hovorí o úplnosti Kristovej obete za nás?

V sobotný deň (okrem každodennej obete) sa prinášala aj zvláštna obeť. Pozostávala z dvoch baránkov ráno a večer. (4 Moj 28,9.10) Verše 11-15 detailnejšie opisujú obeť na začiatku mesiaca, po ktorých nasledovali sviatky: Pascha, Turíce (Slávnosť týždňov), Deň trúbenia, Deň zmierenia a Slávnosť stánkov. (4 Moj 28 a 29)

„Niekoľko sa možno diví, prečo Boh ustanovil v židovskom systéme toľko obetí, pri ktorých sa prelialo tak veľa krvi.

Každá umierajúca obeť bola predobrazom Ježiša Krista. Bol to posvätný obrad, ktorý pôsobil na myseľ a srdce človeka silným dojmom a ktorého význam vysvetľovali kňazi. Je zrejmé, že obeť ustanovil sám Boh, aby nás naučil veľkú a dôležitú pravdu, že jedine prostredníctvom Kristovej krvi nám môžu byť odpustené hriechy.“ (1 SM 107)

❓ Prečo je také dôležité spoliehať sa len na Kristove zásluhy a jeho spravodlivosť ako jediný prostriedok spasenia? Prečo sa nemôžeme v otázke spasenia spoliehať sami na seba? Čo sa stane, keď si niekto začne myslieť, že je dosť dobrý a spasenie si môže zaslúžiť alebo nejako získať? Čo by si takémuto človeku povedal?

DODRŽAŤ SVOJE SLOVO

- ❓** Prečítaj si 4 Moj 30, kde sa hovorí o sľuboch a prísaha. Aký dôležitý princíp si môžeme vziať z tejto kapitoly pre seba? Čo nám hovorí o dôležitosti našich slov? Pred čím nás tiež varuje?

O klamstve vieme, že je nesprávne a hriešne. Ale to nie je to, o čom sa tu hovorí. Ako často dáme vážny sľub alebo sľubujeme v mene Hospodinovom, a chceme to dodržať, ale nakoniec sľub z rôznych dôvodov zrušíme?

Z kontextu vyplýva, že hovoríme o sľuboch, ktoré dá človek Hospodinovi. Ale keď my – zvlášť ako kresťania – povieme, že niečo urobíme, mali by sme to dotiahnuť do konca. To, že sa snažíme urobiť veci vtedy, keď sme ich sľúbili, nemá význam len pre toho, komu sme dali sľub. Možno nám dotyčný človek uverí, možno nie. Ide však o to, ako reprezentujeme Krista, keď dávame sľuby alebo prisaháme to, čo z nejakého dôvodu nakoniec nedodržíme. Na čo je nám naše náboženstvo, ak nedodržíme svoje slovo? Je veľmi dôležité, aby sme si dávali pozor na to, čo sľubujeme alebo prisaháme, pretože sa môžeme ocitnúť v trápnej situácii, ak to nedokážeme splniť bez ohľadu na to, aké dobré boli naše úmysly.

„Ak z daného záväzného slova nevyplýva povinnosť spáchať zlý skutok, potom ho treba pokladať za sväté.“ (PP 377; PP 506) Nedodržať sľub, daný v mene Hospodinovom, sa u Izraelitov považoval za hriech zabudnutia. Nesplniť sľub znamenalo brať jeho meno nadarmo, zvlášť ak sme kresťania, ktorí robia všetko v mene Ježiša Krista.

- ❓** Ako často sa ti stáva, že dáš sľub Bohu, sebe alebo niekomu inému a nedodržíš ho? Čo sa môžeme naučiť z tejto skúsenosti? Ktoré zaslúbenie nám môže pomôcť, aby sa nám to nestávalo?

NA HRANICIACH

Nová generácia, ktorá vyrástla, bola pripravená opustiť púšť a konečne mať svoj vlastný domov. Niektorí už boli ochotní čím skôr sa usadiť.

❓ Prečítaj si 4 Moj 32,1-5. Ako dej pokračuje? Prečo ľudia prišli za Mojžišom s takouto prosbou?

Vo veršoch 6-15 čítame Mojžišovu odpoveď. Nie je šťastný a ich konanie považuje za hriešne. Prirovnáva to k tomu, čo sa stalo, keď boli naposledy pri týchto hraniciach a chceli cez ne prejsť. Teraz ich však k takémuto konaniu viedli iné dôvody. Prvýkrát boli jednoducho vyľakaní z ľudu tej krajiny a nedôverovali Hospodinovi natoľko, aby šli ďalej. Teraz bola situácia úplne iná. Nebáli sa ísť ďalej, ale páčilo sa im miesto, kde boli a chceli tam zostať.

❓ Ako reagovali predstavitelia Rúbenovcov a Gádovcov a čo im na to Mojžiš odpovedal? 4 Moj 32,16-42

Odpoveď Rúbenovcov a Gádovcov svedčí o tom, že boli ochotní vykonať svoj diel práce pre ostatných krajanov. To znamená, že aj keď veľmi chceli územie, ktoré už vlastnili, nechceli si počiť sebecky. Aj keď ich veľmi lákala pôda, ktorú vlastnili, chceli sa presvedčiť, že aj ostatní Izraeliti dostanú svoje vlastníctvo a budú sa tešiť z neho tak, ako sa tešili oni zo svojho dedičstva skôr, ako sa usadili.

Keď Mojžiš videl ich ochotu, najprv ich vystríhal: „Vedzte, že váš hriech vás zastihne“ (v. 23), ale potom ich vzal za slovo a súhlasil s uvedenými podmienkami.

❓ Uvažuj o svojom vzťahu k cirkvi ako celku. Koľko si ochotný pre cirkev dať v porovnaní s tým, koľko od nej berieš? Čo ti prezrádza tvoja odpoveď? Je možné, že bol čas, keď si – vzhľadom na okolnosti – potreboval viac brat, než si mohol dať?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

Preštuduj si nasledujúci text, ktorý hovorí o tom, čo sa Mojžiš rozhodol pripomenúť druhej generácii Izraelitov. Jeho slová sú založené na princípe: „Budúcnosti sa nemáme čo báť, s výnimkou, že zabudneme, ako nás Pán viedol a čo nás v minulosti naučil.“ (LS 196)

- Pohroma v Šittíme, pri ktorej zomrelo 24 000 Izraelitov (4 Moj 25,9; 26,1)
- Vzbura Kórača, Dátana a Abírama (4 Moj 26,9-11)
- Ér a Ónan, synovia Júdovi (v. 19)
- Nádab a Abihu, synovia Áronovi (v. 61)
- Prvá generácia pomrela na púšti, s výnimkou Kálefa a Józua (v. 63-65)

Väčšina udalostí, ktoré Mojžiš uviedol, boli udalosti prežité druhou generáciou. Prečo spomínal práve tieto tragédie v hebrejských dejinách? Apoštol Pavol vysvetľuje: „Toto sa im stalo predobrazom a nám, ktorých zastihol koniec vekov, to bolo napísané ako napomenutie.“ (1 Kor 10,11)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

- Ako môže jedna generácia odovzdať ďalšej generácii svoje hodnoty, presvedčenie a nadšenie? Pozrime sa na to aj takto: Mala by súčasná generácia očakávať, že nasledujúca bude mať rovnaké skúsenosti a vieru, ako dnešná?
- Uvažujte o otázke našej úlohy v cirkvi. Aká je úloha cirkvi ako celku? Ako do nej zapadáme? Mali by sme vždy len dávať? Kedy je vhodné brať?
- Akých chýb sa dopustili Izraeliti počas putovania? Ktoré chyby hrozia aj nám? Aké hlavné ponaučenie vyplýva z toho, čo robili? Čo môžeme urobiť, aby sme sa uistili, že nepadneme do rovnakej pasce? Ak sme už padli, ako sa z nej dostať von?

ZHRNUTIE

Kým Mojžiš žil, bolo správne, že mu Boh nariadil, aby dal posledné pokyny druhej generácii, povzbudil ich vieru a tiež ustanovil Józua ako nového, Bohom určeného vodcu národa.